

nog steeds linkse begrippen zijn, dan ben ik in dit opzicht links.'

Kennelijk was Fortuyn doordrongen geraakt van de veiligheidsrisico's die samenhangen met een debat over de minderheden en de islam. Daarom eindigde hij zijn inleiding in 2002 met een analyse van een waarzegger: 'Een reden temeer om ons nu niet te laten kisten door angst en de discussie, de ideologische strijd, met de islam aan te gaan. Uiteraard binnen de grenzen van de wet die voor ons allen zonder aanzien des persoon gelden. Dus: handen thuis, spreken met twee woorden, om over bekladding van moskeeën en brandstichting in islamitische eigendommen maar niet te spreken. Geweld is laf, zeker indien er geen visitekaartje aan hangt, en onze beschaving onwaardig. Het woord als wapen, daarmee moeten we het in de moderniteit doen, en op termijn zal dat een respectvol, liefdevol en buitengewoon effectief wapen blijken te zijn!'

Alles waarvoor Fortuyn waarschuwde, heeft helaas plaatsgevonden. De overheid en de samenleving hadden niet het vermogen om de genoemde risico's tegen te houden. Haat en radicalisme vormen nu de grootste vijanden van de mensheid. We hebben de plicht om aan het mondiale radicalisme een einde te maken. De tolerantie, daarvoor stierf Fortuyn. Niet voor niets plaatste hij zijn foto met zijn opponent imam Haselhoef op het omslag van de heruitgave van *De islamisering van onze cultuur*. De kracht van de rede en debatten moeten een einde maken aan het radicalisme. In een interview op 9 februari 2001 zei Fortuyn: 'Ik gebruik het woord als wapen. Ik veroordeel elk geweld. Ik veroordeel elke discriminatie op grond van ras, godsdienst enzovoort. (...) Ik wil niemand zijn burgerrechten afnemen.' Voor wie het nog niet wist: Pim was tegen racisme en elke andere vorm van discriminatie.

Geweld is laf. Het woord was het enige wapen dat Pim ooit heeft aangewend. Ik heb het al gezegd: Fortuyn was een dappere zoon van Nederland.

Afshin Ellian

Opiniemaker en de eerste winnaar van de Pim Fortuyn Prijs

I

Het woord als wapen

De wereld een dorp. Afstanden bestaan nauwelijks meer. De mobiliteit is ongekend. We communiceren vierentwintig uur per dag met wie ook, waar ook ter wereld, met de snelheid van het licht. In twintig uur vliegen zijn we tegen lage kosten naar het andere einde van de wereld. De wereld mondialiseert en globaliseert in een adembenemend tempo. De internetgoeroes beloofden ons de hemel op aarde. In de nieuwe economie zouden economische crises voltooid verleden tijd zijn. Een ICT-crisis verder weten we intussen beter. Economische recessies en saneringen zijn heel ouderwets nog aan de orde van de dag.

En toen kwamen, geheel onverwacht, die vliegtuigen, vier in getal, passagiersvliegtuigen wel te verstaan. Twee daarvan werden willens en wetens in het WTC geboord, het symbool van het Amerikaanse kapitalisme en de daaraan gerelateerde economie van het snelle geld, één werd op het Pentagon geplempt, het symbool van de militaire macht van 's werelds politieagent, en de vierde ten slotte werd na heldhaftig verzet van de passagiers in de grond van Pennsylvania geboord. Ineens bleek 'de wereld een dorp', een heel wat minder vreedzaam dorp dan gewild. Een dorp vol van tegenstellingen, tegenstellingen van religieuze, politieke, sociale en economische aard en van sociale en economische ongelijkheid. Een verschrikkelijk onveilig dorp ook, met name dit keer voor de welvarende westerling. Dit vreselijke drama heeft waarschijnlijk aan zo'n kleine vijfduizend onschuldige burgers en hulpverleners het leven gekost. Mensen die, zich van geen gevaar bewust, 's morgens gewoon aan het werk waren

gegaan, zoals ze dat zo dikwijls hadden gedaan.

En dan die dinsdagavond 11 september 2001, die maaltijd in menig Amerikaans huisgezin of samenlevingsverband in New York of Washington of in een van hun vele voorsteden: die lege plek waar vader, moeder, broer of zus, vriend of vriendin altijd zo vertrouwd zat. Leeg die plek, niet voor even, maar voor altijd en waarom, ja waarom eigenlijk?

President Bush heeft hierop gereageerd door een wereldwijde coalitie te smeden tegen het terrorisme. Een grote militaire macht is intussen samengetrokken in het Golfgebied, inclusief B-52 bommenwerpers. Dit wijst op een grootschalige vergeldingsactie. Op 8 oktober 2001 is deze militaire macht van Amerikanen en Engelsen ten strijde getrokken tegen vooralsnog alleen Afghanistan. Onder tussen mogen we hopen dat het precisie-acties zijn waarbij zo min mogelijk onschuldige burgers worden geslacht-offerd. Hoe dan ook, het scheppen van de wereldwijde brede coalitie houdt ook in dat buitengewoon gevaarlijke regimes als die van het islamitische Pakistan en het islamitische Soedan, die in het recente verleden vele hand- en spandiensten aan terreurgroepen, onder meer aan die van Osama bin Laden, hebben verleend, daarvan deel uitmaken.

Pakistan vormt daarvan – gezien zijn strategische ligging ten opzichte van Afghanistan, de thuisbasis van Bin Laden en zijn strijdgroepen onder protectie van het fundamentalistische islamitische Talibanbewind – zelfs het strategische hart. Pakistan zucht onder een militaire dictatuur (overigens voor het vrije Westen de minste van de twee kwaden), heeft een bevolking die vrijwel geheel islamitisch is en waarvan dertig procent de fundamentalistische islam is toegedaan. Het bergt tal van Afgaanse vluchtelingen en had tot voor kort de opleidingskampen en strategische infrastructuur van Bin Laden c.s. op zijn grondgebied, zonder deze ook maar een strobreed in de weg te leggen. Bovendien beschikt het land over een atoombom en was het een willig rekruteringsgebied voor Bin Ladens strijders. Dit land is dus nu een strategische bondgenoot in de wereldwijde coalitie tegen het terrorisme. Lekkere bondgenoot, buitengewoon ongelooft waar-

dig en uiteraard voor zo lang als het duurt. Men moet maar niet aan een scenario denken waarin het militaire regime van Pakistan ten val wordt gebracht en de fundamentalisten het landsbestuur overnemen. Dan zijn we nog verder van huis, oftewel mooi in de aap gelogeerd!

Overigens is dit een heel wel denkbaar scenario. Tenslotte waren de Taliban en Bin Laden (een voormalige CIA-agent) ook al eens strategische bondgenoten van de naïeve VS en zijn zij door hen bewapend en van geld en strategische goederen voorzien om de bezettingsmacht van Afghanistan, de troepen van de toenmalige Sovjet-Unie, het land uit te kieperen. Communisme werd door de VS tenslotte als een groter gevaar gezien voor de wereldvrede en de westerse culturele, economische en militaire belangen, dan de (fundamentalistische) islam. Wat een grote misvatting, zeker nu we weten dat de aanslagen in de VS zijn gepleegd door fundamentalistische, islamitische zelfmoordcommando's, die daarmee geworden zijn tot martelaren van de islam en aldus het paradijs met eeuwig willige maagden, wier maagdenvlies zich na elke daad kennelijk weer herstelt, hebben verworven. De duivel hebbe, wat mij betreft, hun ziel en die maagden wijden zich naar ik hoop aan heiliger mannen.

Eenzelfde verhaal kan overigens worden verteld over de steun van de VS aan strijdgroepen van islamitische Albanen die Kosovo, Noord-Macedonië, Zuid-Servië, Bosnië en Montenegro – uiteraard na religieuze en etnische zuivering – bij Albanië willen voegen in een Groot – islamitisch – Albanië. Een grote, onderontwikkelde islamitische staat aan de zuidoostgrens van Europa gevestigd en daarbij geholpen door de VS, haar Europese bondgenoten en de VN. Welk warhoofd bedenkt dit! Voor Griekenland een regelrechte nachtmerrie en ongetwijfeld een reden tot oorlog ingeklemd als het dan ligt tussen Turkije en Groot-Albanië.

Ik draag de VS, hun volk, hun cultuur en hun economische en wetenschappelijke prestaties een warm hart toe en ik bewonder hen in menig opzicht. Voor het strategisch inzicht van de VS geef ik, door hun ostentatieve blinde vlek – de bedreiging van de vrede waar ook ter wereld, die uitgaat van de (fundamentalistische)

islam – ondertussen geen cent. Het is ronduit angstwekkend deze blinde vlek, die mede wordt veroorzaakt door compassie met en angst voor dat grote deel van de bevolking van de VS dat de islam en somtijds de fundamentalistische variant daarvan, is toegegaan. De islam (ook de wat meer liberale variant ervan) is zonder meer een probleem voor de moderniteit, omdat kernnormen en -waarden van de moderniteit, die van het ontwikkelde en rijke Westen dus, er haaks op staan en dan met name op die van de politieke islam.

De politieke islam is een Iraanse uitvinding en tot ontwikkeling gebracht door imam Khomeini en beleeft momenteel een razendsnelle verspreiding over de (islamitische) wereld, onder meer in Indonesië, Soedan en Tsjetsjenië, om maar een paar conflictharden te noemen. Ondertussen representeert een groot deel van de islam, ook in eigen land, een vitale, agressieve en bij tijd en wijle imperialistische cultuur, die zonder meer uit is op wereldheerschappij, op zijn minst op cultureel en religieus gebied. Het is zeker waar dat de tekst van de *Koran* weinig voedsel geeft aan dergelijke ambities. Het gaat evenwel niet om het spel, maar om de knikkers, dus om de praktijk. En die praktijk is voor de moderniteit weinig bemoedigend en niet zelden ronduit beangstigend.

Er is geen (gewapend) conflict in de wereld of de islam, in welke vorm dan ook, is present. Of we het nu leuk vinden of niet, de moderniteit ontkomt er niet aan om op zijn minst de ideologische strijd met de islam aan te gaan. Die strijd begint bij een bewuste beleving van de eigen identiteit, van het weten wat de kernnormen en -waarden zijn van de moderniteit en bij het bewust beleven en kennen van de eigen (vaderlandse) geschiedenis. Men moet trots kunnen zijn op de prestaties van het eigen land en uiteraard ook de feilen kennen van de eigen cultuur en kunnen leren van de fouten die zijn gemaakt in de eigen geschiedenis, maar dan moet je ze natuurlijk wel eerst kennen. Op basis daarvan kan men het debat aangaan met de nieuwkomers en met name met diegenen onder hen met een (politiek) islamitisch culturele achtergrond.

Het wordt tijd dat wij elkaar in dat debat onbeschaamd de

maat nemen, opdat we dan eindelijk eens weten wat we aan elkaar hebben. Als zesenvertig procent van de islamieten in ons land zegt begrip te hebben voor de aanslagen in de VS, dan wil ik weten waarom en hoe. Als elf procent van de islamieten in ons land, van de Marokkaanse islamieten zelfs vijftwintig procent, zegt een jihad – een heilige oorlog, brrr – tegen de VS te zullen ondersteunen, dan wil ik weten waarom en hoe dan wel en of die jihad dan ook gevoerd wordt tegen de oorspronkelijke (autochtone) Nederlanders of alleen tegen Nederlanders zoals ik, die achter de moderniteit en de VS staan en die de islam en hun aanhangers tegemoet willen treden in een stevig en open debat.

Vóór de aanslagen in de VS heb ik in mijn voorlaatste column in *Elsevier* opgeroepen tot een Koude Oorlog tegen de islam. Ik bedoelde daarmee net als de voorgaande Koude Oorlog – dat is dus een oorlog met argumenten en in woorden, geen hete, gewapende oorlog – tegen het communisme, een ideologische strijd met de islam, met als doel de aanhangers daarvan ervan te overtuigen dat zij beter af zijn, indien zij loyaal en royaal de kernnormen en -waarden van de moderniteit omarmen. Dan zijn ook voor hen welvaart, ontwikkeling, individuele ontplooiing en emancipatie, alsmede vrijheid van meningsuiting en vrijwaring van geloofsdwang, culturele dwang, sociale dwang, seksuele dwang en (familie)groepsdwang, bereikbaar. Voorwaar een wenkend perspectief, waar ook de meeste staats-socialistische systemen in de wereld reeds voor zijn gezwich, zo prettig is dat perspectief kennelijk. Ik zeg het de Italiaanse minister-president, Silvio Berlusconi, van harte na: 'De moderniteit is in menig opzicht een beschaving die superieur is aan de islam, ondanks feilen als materialisme, plat egoïsme en excessief immoreel winstbejag die haar beslist ook aankleven.' Desalniettemin, de moderniteit is een baken van licht in een op zo veel plaatsen duistere wereld (vrij naar Theo van Gogh). Een baken van licht waarvoor rivieren van bloed zijn gevloeid om het te vestigen en dus alleszins de moeite van het verdedigen waard.

Het christendom – dat in zijn lange geschiedenis menigmaal heeft aangezet tot moord op en vervolging van 'heidene' en an-

ders denkenden – en het jodendom hebben een ingrijpend proces van secularisatie doorgemaakt. In dat proces van secularisatie zijn door deze wereldgodsdiensten, op wat sekten en fundamentalistische groeperingen na, de centrale normen en waarden – waarover hierna meer – van de Verlichting en daarmee van de moderniteit aanvaard. De islam moet soms nog aan dit secularisatieproces beginnen of verkeert er in het beste geval inmiddels in. Een proces dat tijd nodig heeft en verloopt met vallen en opstaan, zo leert onze eigen geschiedenis in deze.

Opleggen kun je zo'n proces – zoals de ethisch bevlogen premier van het VK, Tony Blair (Labour), schijnt te denken – allerm minst. Volkeren en hun elite moeten zoiets zelf willen, zelf uitvinden en zelf ondergaan. Het opleggen van zo'n proces leidt tot het tegendeel en dat is nog begrijpelijk ook. Zo min wij willen dat iets ons van buitenaf wordt opgelegd, zo min willen islamitische volkeren dat. Wat dat betreft zou onze ostentatieve aanwezigheid, met name onze militaire aanwezigheid, in de wereld wel een onsje minder mogen zijn. Het dient geen enkel doel, behalve dan de bescherming van 'onze' olie- en gasvoorraden, dat de VS zo massief militair aanwezig zijn in een land als Saoedi-Arabië.

Deze militaire aanwezigheid vormt inmiddels het voornaamste motief voor Osama bin Laden om zo bloedig in de VS toe te slaan. In ons deel van de wereld moeten wij dat niet willen. Daar past een bescheiden aanwezigheid als gasten en waar dat mogelijk is tot wederzijds voordeel. Wie dat niet wil erkennen, en dat lijken bouwers aan een nieuwe wereldorde als Clinton, Bush, Blair en ten onzent Kok, moet er niet vreemd van opkijken zo nu en dan een stevig pak slaag te krijgen. Tegenover een dergelijke terughoudendheid ten opzichte van de islamitische wereld behoort overigens wel een vitaal bewustzijn van onze eigen cultuur te staan en de inzet om deze met hand en tand te verdedigen tegen uitholling c.q. aanvallen van binnenuit en van buitenaf. Aan dat laatste mankeert het, afgaande op de houding en de handelingen van onze politieke elites, maar al te zeer. Nimmer hoor je hen onze kernnormen en -waarden eens voluit formuleren en verdedigen, nooit wordt daarover de discussie met de islam aangegaan, niet

in het binnenland en niet in het buitenland, beducht als men is de lieve vrede te verstoren. Men veegt de zaak liever onder het tapijt en denkt daarmee de crisis te hebben bezworen. Het resultaat is een veenbrand in ons eigen cultuurgebied.

De slappe knieën in de VS, maar ook in ons land, overheersen intussen. Noch in de VS, noch in ons land wordt die noodzakelijke discussie met de islam aangegaan. Sterker nog, de ministers van Binnenlandse Zaken, De Vries (PvdA), en van Grotestedenbeleid, Van Boxtel (D66), in Paars II (ook wel Kok II genoemd) achten de oproep tot een dergelijk debat en de initiator daarvan, mij dus, een veiligheidsrisico. Ik zou de vrede in de Nederlandse samenleving bedreigen en word deswege door de BVD nauwlettend in de gaten gehouden. Waarvan akte! Ik trek mij van dit soort futiele dreigementen niets aan en naar ik hoop: ook u niet. Democratie is tenslotte, aldus Eurocommissaris Bolkestein (VVD), geen zaak voor bange mensen! Wel heb ik besloten om, na alle oorlogszuchtige taal over een hete oorlog door president Bush en premier Kok (PvdA), de term Koude Oorlog nu maar te laten voor wat deze is. Ze geeft goed weer wat ik bedoel, maar leidt na de aanslagen in de VS en al hetgeen daarop volgde, alleen maar tot misverstand en misbegrijpen. Dus van nu af aan gaat het om ideologische strijd door debat met de islam en zijn vertegenwoordigers en aanhangers, te beginnen in Nederland. Bouwstenen voor dit debat worden in dit boek volop aangedragen.

Dit boek is een actualisering van mijn begin 1997 verschenen boek *Tegen de islamisering van onze cultuur. Nederlandse identiteit als fundament*. Toen ik deze uitgave corrigeerde en actualiseerde, verbaasde ik mij weer over de reacties die het toen heeft opgeroepen. Ik werd beschuldigd van racisme – en dat terwijl de islam net als bijvoorbeeld het jodendom en het christendom aanhangers kent onder alle rassen die de wereld rijk is – van nationalisme, vreemdelingenhaat (xenofobie), fascisme en ronduit van nazisme. Ik was een *Untermensch*, aldus Marcel van Dam (PvdA), van de soort van Eichmann, de bureauoordenaar van zes miljoen joden (de holocaust)!

Wat mij opviel is de virulente haat die mijn geschrift en persoon destijds opriepen. Kritische herlezing van mijn essay maakte mij niet alleen weer eens duidelijk hoe onterecht en bovenal hoe achterbaks deze kritiek is – er staat geen woord en geen passage in mijn boek dat of die deze kritiek ook maar enigszins zou kunnen rechtvaardigen – maar bovenal hoe redelijk en gematigd dit geschrift is gesteld, welhaast overlopend van begrip voor de positie en de denkwereld van de islamieten in ons land in het algemeen en zij die moeten leven in achterstandswijken en achterbuurten in het bijzonder. De bedoeling van de critici was duidelijk: zij zochten karaktermoord opdat ik voor eens en voor altijd zou zijn uitgeschakeld als pen- en woordvoerder in het publieke domein.

Een poging die deerlijk is mislukt, niet in de laatste plaats door de brede – openlijke dan wel stilzwijgende – steun van de mensen in het land en omdat de feiten nu eenmaal de feiten zijn en op den duur niet meer te loochenen zijn. Dat heeft gemaakt dat de discussie in ons land over vreemdelingen en vreemdelingenbeleid nu onbevangener en opener kan worden gevoerd dan in 1997. Een reden temeer om ons nu niet te laten kisten door angst en de discussie, de ideologische strijd, met de islam aan te gaan. Uiteraard binnen de grenzen van de wet die voor ons allen zonder aanzien des persoons gelden. Dus: handen thuis, spreken met twee woorden om over bekladding van moskeeën en brandstichting in islamitische eigendommen maar niet te spreken.

Geweld is laf, zeker indien er geen visitekaartje aan hangt, en onze beschaving onwaardig. Het woord als wapen, daarmee moeten we het in de moderniteit doen en op termijn zal dat een respectvol, liefdevol en buitengewoon effectief wapen blijken te zijn!

II

Fundamentalisme in breed perspectief

‘Wie zonder zonde is, werpe de eerste steen.’

Nederland wordt gekenmerkt door cultuurrelativisme. Wij Nederlanders zijn niet meer geïnteresseerd in ons erfgoed en onze erflaters. We kennen onze vaderlandse geschiedenis slecht en weten zodoende weinig over onze culturele identiteit en zijn ons nauwelijks bewust van de vele verworvenheden, waarvan ons staatsrechtelijk systeem, de democratie, er een is. Maar er zijn genoeg culturen in de wereld die hun identiteit wél sterk beleven en andere culturen min of meer uitsluiten.

In onze zogenaamde multiculturele samenleving komen de (fundamentalistische) islamitische cultuur en de traditionele Nederlandse cultuur dagelijks met elkaar in aanraking. Hierbij dreigt, als gevolg van onze desinteresse voor onze eigen identiteit en voor het wezen van onze samenleving, onze oorspronkelijke cultuur in het defensief te worden gedrongen. Dit moeten we met man en macht zien te voorkomen.

Het is dan ook de hoogste tijd dat we een politiek en maatschappelijk debat aangaan over de waarden en normen waarop de Nederlandse multiculturele samenleving gebaseerd dient te zijn. Tenminste, als we daadwerkelijk sámen willen leven. Van wezenlijk belang zal zijn een goed inzicht in de verschillen tussen de (fundamentalistische) islam en de traditionele joods-christelijk humanistische cultuur.